

STAVEBNÉ KONANIE PRIESTOR PRE KORUPCIU VEREJNÁ KONTROLA PROCESU

seminár TIS, Lúčky 23. júl 2011

Vlado Dulla

OBSAH

- pramene práva
- všeobecná charakteristika, etapy procesu
- oprávnené orgány / zodpovedné inštitúcie
- verejnosť a miesto pre jej kontrolu procesu (prístup k informáciám, verejná fáza konania)
- právo na nápravu a verejný záujem na nej
- priestor pre korupciu
- riadená diskusia

Pramene práva

- Aarhuský dohovor, čl.1, **zaručiť právo na účasť verejnosti na rozhod. procese**, pre stavebné konanie v § 59 ods. 1 písm. c)
- ústava - čl. 2, 20, 27 a 46
- zákony v aktuálnom znení
 - č. 71/1967 Zb. o správnom poriadku,
 - č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon),
 - č. 608/2003 Z. z. o št. správe pre územ. plán., stav. por. a bývanie a o ZaD SZ
 - č. 93/1966 Zb. Obč. súdny poriadok

Všeobecná charakteristika

Stavebné konanie je správnym konaním so špecifikami podľa stav. zákona (§ 58 a nasl.)

Stav. zákon má prednosť pred správnym poriadkom (osobitný a všeobecný predpis)

Stavebné konanie môžu ovplyvniť:

a) v priebehu (má vždy prednosť) i po súdne konanie

b) po

konanie o proteste prokurátora

Stavebné konanie - druhy

- a) **konanie o ohlásení stavby - § 55 ods. 2**
drobná (jednoduchá) stavba, jej zmena,
stavebné úpravy, udržiavacie práce
- b) **konanie o povolení stavby - § 58 a nasl.**
stavba, zmeny stavby
- c) **konanie o odstránení stavby - § 88**

Ak sa hovorí o stavbe treba mať na pamäti,
stavbou sa podľa SZ rozumie i jej časť

PD možno deliť na viac konaní!
Pre konanie je záväzný podnet!

ETAPY (ÚKONY) PROCESU

Začatie – vyžaduje podnet – cudzí, vlastný
cudzí – stavebník, občan, iný štátny orgán,
forma – písomné podanie, ústne oznámenie
vlastný – z činnosti stavebného úradu
forma – listinná, fotodokumentácia

Preskúmanie náležitostí a obsahu podania
neúplná žiadosť, žiadosť neposkytujúca
dostatočný podklad pre rozhodnutie =

Výzva na doplnenie – konkrétne, vyžaduje
určenie primeranej lehoty – v dňoch
súčasť - **upozornenie na zastavenie konania**

ETAPY (ÚKONY) PROCESU

dôsledok výzvy - prerušenie konania formou rozhodnutia, bez možnosti odvolania sa!!!

Určenie okruhu účastníkov - § 59 SZ

Výber spôsobu oznámenia - § 61 ods. 4 SZ

Oznámenie o začatí konania – predpísané

písomná forma, obsah a doručovanie

naplnenie práva nazerat' do spisu

právo zvolit' si zástupcu – splnomocnenie

povinnosť informovat' verejnost' –

zrozumiteľne a včas na určených miestach

ETAPY (ÚKONY) PROCESU

Ústne pojednávanie – príležitosť účastníkov obhajovať záujmy, námietky písomne/ústne, najneskôr pred podpisom zápisnice!!!

Bez ústneho pojednávania – možnosť podať námietky iba písomne!!! Dá sa nadiktovať!!!

POZOR! Nerovnaký druh lehôt a ich význam

Pri ústnom pojednávaní včas, aby sa mohli prerokovať na ňom. **Nestačí v deň konania podať na pošte, ani doručiť do podateľne.**

Bez ústneho pojednávania stačí posledný deň lehoty podať na poštovú prepravu!!!

ETAPY (ÚKONY) PROCESU

Dokazovanie – slúži na zistenie skutočného stavu veci – **povinnosť stavebného úradu**

viaže sa na právo účastníkov vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia **pred jeho vydaním**

Vydanie a oznámenie rozhodnutia

Upovedomenie o odvolaní a výzva vyjadriť sa

Doplnenie dokazovania – podľa potreby

Predloženie odvolaciemu orgánu **do 30 dní**

od doručenia a upovedomenie účastníkov o zaslaní spisu odvolaciemu orgánu

ORGÁNY OPRÁVNENÉ ROZHODOVAŤ

Stavebný úrad - § 117 (všeobecné označenie pre bežné pozemné stavby a miestne cesty)

1. stupeň = **obec / mesto**

2. stupeň = **Krajský stavebný úrad**

Špeciálny stav. úrad (všeobecné označenie pre letiská a stavby v ich obvode, dráhy a st. na dráhe, vodné stavby, banské stavby a stavby podliehajúce integrovanému povoľovaniu (zák. č. 245/2003 Z. z. o integr. prevencii a kontrole znečisťovania živ. prostr. a o ZaD niektorých zákonov)

(SPOLU)ZODPOVEDNÉ INŠTITÚCIE

Dotknuté orgány - všeobecné označenie

Vymedzenie okruhu v § 140a SZ

- a) Orgán VS správy, ktorý je správnym org. chrániacim záujmy uvedené v § 126 ods. 1,
- b) obec, ak nie je stavebným úradom v danej veci a konanie sa týka pozemku alebo stavby na jej území okrem stavby diaľnice a cesty pre motorové vozidlá
- c) vlastník sietí a zariadení techn. vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ust. os. predpis ^{x)}(energetika, el. i poz. komun., vody)

KONTROLA PROCESU

Kontrola s právom opatrení na nápravu je vyhradená nadriadenému / odvolaciemu správne mu orgánu, prokuratúre a súdu!!!

Nezainteresovaná verejnosť má možnosť kontrolovať iba nepriamo!!!

Zainteresovaná verejnosť má právo účasti podľa § 59 ods. 1 písm. c) SZ v zmysle odkazu 1g) na § 24 až 27 zák. č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na živ. prostredie a o ZaD ... v znení neskorších predpisov

Kontrola verejnosti bez práva na opatrenia!

PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM

úradná tabuľa obce / mesta

stála, elektronická, dočasná

webová stránka obce / mesta / stav. úradu

miestne médiá

oznamy v mieste navrhovanej stavby

v praxi veľmi ojedinelé

žiadost' o sprístupnenie informácie – infozák.

veľmi nepraktické

Verejná fáza stavebného konania **neexistuje!**

Zo zákona stavebné konanie je **neverejné!!!**

Informácie o ňom **sú verejné**. Možno ich šíriť!

PRÁVO NA NÁPRAVU

Odvolanie voči vydanému rozhodnutiu

Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania nadriadeným / odvolacím orgánom

Preskúmanie postupu správneho orgánu

prokuratúrou alebo súdom

uplatnenie práva je spojené s / obmedzené lehotami

Verejný záujem na náprave je daný právami a povinnosťami, predovšetkým povinnosťou rozhodovať v súlade s literou a duchom právnych predpisov a iných rozhodnutí.

KORUPCIA

Konanie, ktoré niekomu zabezpečí viac práv, ako pripúšťa zákon, **výhody na úkor iného**.

Môže mať formu

- a) úplatku
- b) protekcie
- c) protislužby

PRIESTOR PRE KORUPCIU

Žiadosť – obsah, podrobnosti – **neúplnosť**

Prílohy – obsah, podrobnosti – **neúplnosť**

Výzva na doplnenie bez upozornenia na zastavenie konania **pri ne(úplnom)doplnení**
doplňovanie po lehote, výmena vyjadrení

Oznámenie o začatí konania – neskoro,
nerovnaký spôsob, zúžený okruh účastníkov
neoznámenie / oneskorené oznámenie na
úradnej tabuli, webovej stránke a v mieste
navrhovanej stavby (iný vhodný spôsob)

PRIESTOR PRE KORUPCIU

Lehota na vyjadrenie námietok alebo termín ústneho pojednávania

nedostatok času na nazeranie do spisu!!!

Ústne pojednávanie – miestne zisťovanie

neumožnenie klásť otázky (projektant, dozor)

napr. neoznámením konania,

obhajoba návrhu osobou konajúcou v mene

stavebného úradu, umožnenie neoprávnenej

účasti, prerušovanie účastníka, jeho mätenie,

zdanlivo chaotický postup,

nepoučenie o právach (o možnosti odvolania

a preskúmania rozhodnutia súdom je málo),

PRIESTOR PRE KORUPCIU

Zastupovanie

vyžadovanie overeného podpisu účastníka s odporučením konkrétneho miesta overovania

Zápisnica

neakceptovanie nadiktovania do zápisnice –
vyžadovanie vlastnoručného zápisu námietok
neúplná, bez predpísaných náležitostí, údaje podľa predtlače nevyplnené / nevyčiarknuté
nezachycujúca skutočný priebeh úst. pojedn.,
nezapísanie vyjadrení k námietkam a záveru,
bez prečítania a podpisov na záver

PRIESTOR PRE KORUPCIU

Prerušenie konania bez zákonného dôvodu zdanlivo nesúvisí s korupciou, ale tá môže byť nástrojom konkurencie, ľudskej závesti, .. s negatívnym dôsledkom na

- a) **účastníka** – stavebník získa viac času na reakciu na námietky účastníkov, ako mu vyplýva zo zákona,
- b) **stavebníka** – nikto z účastníkov neuplatnil námietky, ale nejakí ľudia si neželajú, aby sa v konaní pokračovalo, stavebný úrad kladie **nezákonné požiadavky!!!**

PRIESTOR PRE KORUPCIU

Dokazovanie – posudzovanie námietok

Veľký priestor na korupciu!!!

1. uznanie dôkazov, ktoré dôkazmi nie sú,
2. odmietnutie dôkazov, ktoré dôkazmi sú, bez uvedenia relevantných dôvodov,
3. ignorovanie námietok – nezaobranie sa nimi,
4. zamietnutie námietok bez dostatočného dôvodu, často vágna protiargumentácia
5. neinformovanie o ukončení dokazovania
nedanie príležitosti vyjadriť sa pred rozh.

PRIESTOR PRE KORUPCIU

Vydanie rozhodnutia v 1. stupni

Zdanlivo správny text, ale predsa s malými či väčšími odchýlkami oproti podkladom, čím sa stavebníkovi

a) „daruje viac práv“

b) „ukrajuje z práv“

Zverejňovanie rozhodnutia v 1. stupni

???

Doručovanie – oznamovanie

nerovnaké podmienky, na poslednú chvíľu
zasielanie na nesprávnu adresu - osobu